

Helâl kazanç

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

“Allah’ın size helâl ve temiz olarak verdiği rızıklardan yiyin ve kendisine iman ettiğiniz Allah’a karşı gelmekten sakının.”

[Mâide sûresi, âyet 88]

Muhterem Müslümler,

İnsan doğasında bulunan mal-mülk edinme arzusu doğuştan gelen bir özelliktir. [1] İnsanda var olan bu arzunun, ölçü tanımaz ve bencilce mal biriktirme yarışına dönmemesi, toplumu ve insanları büyük felaketlere sürüklememesi için Allah-u Teâla bizleri uyarmıştır. [2]

Resûlullah (s.a.v.)’in **“Öyle bir zaman gelecek ki, insanoğlu kazandığı şeyin helâlden mi haramdan mı olduğuna hiç aldırmayacak”** [3] buyurarak işaret ettiği; bencillik ve kişisel çıkarın ön plana geçtiği, maddî güç ve servet artırmanın aşırı önem kazandığı ve böyle bir amaca ulaşmada her yolun mubâh görüldüğü; yolsuzluk, usulsüzlük, sahtekarlık ve rüşvet gibi davranışların ayıplanır olmaktan çıkıp, adetâ beceriklilik ve işbirliklilik olarak görülmeye başlandığı bir anlayışa doğru sürüklenmekteyiz.

Değerli Müminler,

Dinimiz insanın çalışmasını, kendisinin, ailesinin ve çocuklarının nafakasını temin için meşru yollara başvurmasını emretmektedir. Yüce Rabbimiz **“Allah’ın size helâl ve temiz olarak verdiği rızıklardan yiyin ve kendisine iman ettiğiniz Allah’a karşı gelmekten sakının.”** [4] buyurmuş, insan dahil bütün mahlûkâta rızıkların Kendisi’nin verdiğini, bunun yanında insan için ancak çalıştığının karşılığının olduğunu ve bu karşılığın da helâl kazanç olması gerektiğini bildirmiştir. [5]

Yine Yüce Mevlâmız **“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda haksız yollarla yemeyin, ancak karşılıklı rızaya dayanan ticaretle yiyin”** [6] buyurmuş; hırsızlık, gasp, faiz, kumar rüşvet, şans oyunları, kamu mallarını zimmete geçirmek, işte ve evrakta sahtekarlık, yolsuzluk, eksik ölçüp tartmak, müşteriye fahiş fiyatla mal satmak, alınan maaş veya ücret karşılığında iş ve hizmet üretmemek, emeğin hakkını vermemek gibi yollarla kazanç sağlamayı harâm kılmıştır. Efendimiz (sav)’e **“Hangi kazanç daha temiz ve en iyi olanıdır diye sorulduğunda; “Kişinin el emeği ve aldatma bulunmayan meşrû ticaret ile elde edilen kazançtır.”** [7] buyurmuş. Yine **“Hiçbir kimse asla kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yememiştir. Allah’ın Peygamberi Davut (as) da kendi elinin emeğini yerdii”** [8] buyurarak helâl kazancın önemini vurgulamıştır.

Efendimizin terbiyesinden geçmiş olan sahâbe bu konuda oldukça hassastı. Hz. Ebû Bekir, hizmetçisinin getirmiş olduğu hurmayı yedikten sonra, hurmanın harâm yoldan kazanıldığını öğrenince, gözleri kan çanağına dönene kadar midesinden çıkarmak için uğraşmıştır. [9] Mü’mine hanımlar da eşlerine: **“Bizim için Allah’tan korkun da bize harâm lokma, rızık yedirmeyin. Biz açlığa sabrederiz de harâma, ateşe sabredemeyiz.”** [10] diyerek eşlerini işe yolcu ederlerdi.

Muhterem Mü’minler,

Rızıkın harâm yoldan kazanılması Allah’ın rızâsına, duâ ve ibadetlerin kabulüne de engeldir. Efendimiz (sav): **“Bir kimse Allah yolunda uzun seferler yapar da saçı başı dağınık toza toprağa bulanmış vaziyette ellerini gökyüzüne açar, Ya Rabbi Ya Rabbi diyerek duâ eder. Halbuki onun yediği harâm içtiği harâm, gıdası harâmıdır. Böyle birinin duâsı nasıl kabul edilir.”** [11] buyurmuştur.

Aziz Müminler,

Allah’ın bizlere helâl olarak vaadettiği rızıkımızı kendi elimizle harâma çevirmeyelim. Kendimizin, aile fertlerimizin sağlığını ve aile huzurumuzu harâm kazançla tehlikeye atmamalıyız. Birbirimizin malına batıl şekilde göz dikip güven sarsarak içinde bulunduğumuz toplumu yaşanmaz hale getirmeyelim.

Hutbemi Efendimiz (sav)’in şu hadîsiyle bitirmek istiyorum. **“Kıyamet gününde insan, malını nereden kazanıp nereye harcadığının hesabını vermedikçe Allah’ın huzurundan ayrılamaz.”** [12]

Verehrte Muslime,

der Mensch ist verpflichtet seinen Lebenserwerb und den seiner Familie auf rechtmäßigem Weg zu bestreiten: So steht im Koran: „**Esst von dem Erlaubten und Reinen, das Allah euch zum Auskommen gegeben hat...**“ [4]

Erwerb durch Diebstahl, Glücksspiel, überhöhte Preise, nicht erbrachte Leistung für erhaltenen Lohn und Honorar sind ausdrücklich verboten.

Ein Auskommen, das auf verbotenen Wege verdient wurde hält das Wohlwollen Allahs zurück.

Daher sollten wir unser erlaubtes, (helal) Auskommen nicht mit den eigenen Händen verderben sondern mit einem Rechtsmäßigen Erwerb uns und unsere Familien ernähren.

[1]Â-ilmrân3/14.

[2]Kehf18/32-36.

[3]Buhârî,Buyû’7;NesâiBuyû’,23.

[4]Mâide5/88.

[5]Ankebut,29/60;Necm53/39;Tâhâ20/81.

[6]Nisâ4/29.

[7]Ahmed,b.HanbellIV,141.

[8]BuhârîBuyû’,15.

[9]Buhârî,Menâkibu’l-Ensâr26.

[10]Harisel-MuhasibiRisaletü’lMüsterşidin,HalepS:153.

[11]Müslim,Zekât,65.